

Stage opdracht studente Linsey Pardijs van Hogeschool Iselinge te Doetinchem

Medio september kwam de jonge PABO studente Linsey Pardijs bij ons met het verzoek of zij binnen ons Heiligenbeeldenmuseum een onderzoek mocht doen naar cultuur- en erfgoedonderwijs op de basisscholen. Hoe is erfgoedonderwijs gefaciliteerd binnen de verschillende basisscholen en van welk aanbod kunnen de leerkrachten gebruik maken om hun leerlingen kennis te laten maken met cultuur?

Deze vraag van haar kwam mede bij ons terecht doordat

wij een prachtig jeugd-educatieproject hebben en dit aanbieden aan alle basisscholen in de omgeving. Tijdens de Kersttentoonstelling is zij aanwezig geweest bij het bezoek van de basisscholen om zowel de kinderen als de leerkrachten hierover te ondervragen. Hieruit heeft Linsey prachtige gegevens verzameld betreffende cultuur- en erfgoedonderwijs.

Op 17 januari 2017 heeft zij op Hogeschool Iselinge in het bijzijn van haar docent, medestudenten, Gerry Wopereis en Hedwig Keurentjes van het Heiligenbeeldenmuseum een prachtig en interessant betoog gehouden over de onderzoeksresultaten.

Haar stelling was :

Kinderen in het basisonderwijs moeten minimaal één keer per schooljaar onder schooltijd een culturele instelling bezoeken om zo kennis te maken met cultuur.

Na haar betoog kwam er onder de aanwezigen een levendige discussie op gang over het belang van rijk cultuuronderwijs en dat dit goed georganiseerd en gefaciliteerd is binnen het onderwijsleerprogramma van de basisscholen.

Na het uitwerken van de verzamelde informatie kwam zij tot de volgende slotconclusie:

Het is van belang dat het schoolteam een duidelijk cultuurbeleidsplan opstelt waarin structureel culturele activiteiten binnen en buiten school aan bod komen. Kinderen leren zo doelbewust over en door middel van materieel en immaterieel erfgoed via gerichte instructie, zowel binnen- als buitenschools. Zij ontwikkelen hierdoor hun talenten en zij leren de waarde van cultuur te begrijpen. Dit zorgt voor historisch besef en daagt kinderen uit om een creatieve, onderzoekende houding te ontwikkelen. Deze creatieve, onderzoekende houding behoort tot de 21e -eeuwse vaardigheden en is daarom ook belangrijk voor de verdere ontwikkeling van het kind en zijn plek in de maatschappij.

Colofon

Heiligenbeeldenmuseum

Ruurloseweg 101
7251 LD Kranenburg-Vorden
Telefoon (0575) 55 64 88 (tijdens openingstijden)
Website: www.heiligenbeeldenmuseum.nl
IBAN NL97RABO0327478748

Secretariaat:

Schoneveldsdijk 2, 7251 LE Vorden
Tel. (0575) 55 67 57

PR-commissie/redactie

Jan Holtrigter en Bart Overbeek

Redactie-adres:

Bart Overbeek,
Ganzensteeg 2
7251 LC Vorden
Tel. (0575) 55 64 71
Email: pr@heiligenbeeldenmuseum.nl

Openingstijden:

2017: Vanaf maandag 17 april (2de Paasdag) t/m zondag 29 oktober 2017 iedere dinsdag, donderdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur. Op 5 juni (2de Pinksterdag) en de monumentendagen 9 en 10 september ook geopend.

Kerst op de Kranenburg: van vrijdag 8 december 2017 t/m zondag 7 januari 2018.

Druk: Weevers, www.weevers.nl

Deelname aan kerstmarkt op de Kranenburg

Op zondag 10 december organiseert Kranenburgs Belang wederom een Kerstmarkt.

Het Heiligenbeeldenmuseum heeft zijn deelname hieraan ook toegezegd. We proberen evenals op de Open Monumentendag diverse religieuze voorwerpen, kaarten en kerstgroepjes te verkopen.

Meer Nieuws?

Raadpleeg dan onze -up-to-date-
gehouden webstie:
www.heiligenbeeldenmuseum.nl

Nieuwsbrief

Voorwoord voorzitter

Het is al weer april en tijd voor de 38e Nieuwsbrief van ons museum.

Wij blikken terug op een intensief jaar waarbij de kerk na de grote buitenrestauratie ook aan de binnenkant een flinke opknapbeurt heeft ondergaan. Met name de sacristie is helemaal gerenoveerd en opnieuw ingericht en het interieur heeft inmiddels veel lovende reacties gekregen. Minder zichtbaar maar toch erg belangrijk was een flinke modernisering van de groepenkasten, de elektrische bekabeling en stopcontacten, het wegwerken daarvan in mooie kabelgoten en de vervanging van veel lampen door energiezuinige LED-verlichting. In de kerk vallen vooral het schilderwerk rond de traveeën aan de noordbeuk en de nieuwe vitrines met daarin LED-verlichting wel op. Naast vakmensen van lokale bedrijven hebben ook veel vrijwilligers hun beste beentje voorgezet om de hoge kosten van deze voorzieningen in ons monumentale gebouw binnen de perken te houden. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe - ruim 10 meter lange - presentatie- en bergkast langs de muur van de zuidbeuk. Niet alleen kunnen veel museumobjecten hiermee op tafelhoogte worden gepresenteerd, maar daaronder is ook een perfecte bergruimte voor de kwetsbare grote gipsen beelden van de kerstgroepen. Alles bij elkaar een flinke kwaliteitsverbetering, maar wel een met veel eenmalige grote uitgaven die 2016 met een flink negatief saldo deden afsluiten.

Een andere tegenvaller was het faillissement van de exploitanten van het Klooster van Kranenburg, afgelopen november, die ondanks een goed bezoek in het afgelopen jaar de financiële lasten niet meer konden opbrengen. Op dit moment is nog niet duidelijk welke activiteiten er in de nabije toekomst gaan plaatsvinden. Er hebben zich enkele geïnteresseerden bij de eigenaar gemeld. Wij hopen dat er een goede buur terugkomt waarmee ons museum in synergie kan samenwerken.

Met de opening van onze nieuwe tentoonstelling op 2e Paasdag, 17 april, kunt u zelf in ogenschouw nemen wat er in het afgelopen jaar is bereikt. Over de tentoonstelling, waarbij het 150-jarig bestaan de inwijding van de kerk en 400 jaar zielzorg van de Franciscanen in de Achterhoek het bijzondere thema vormen, wordt elders in deze Nieuwsbrief meer vermeld. De Provinciaal overste van de Franciscanen in Nederland, Rob Hogenboom, zal de opening verrichten en in een nieuw klankbeeld over de Franciscanen zult u uitgebreid over een aantal bijzondere momenten uit de afgelopen eeuwen worden geïnformeerd. Kom dus vooral allemaal kijken. Onze vrijwilligers staan straks weer uiterst gemotiveerd klaar om u te verwelkomen!

Ton Rutting,
Voorzitter

Inhoud

Voorwoord	1
Antoniuskerk in 3D!	2
Donateursactie	2
Bezoekje waard	2
We zoeken vrijwilligers	2
Journal	2
Thematentoonstelling	3
Stageopdracht/Colofon	4

Antoniuserk was genomineerd voor het project Achterhoek in 3D!

De Achterhoek is een unieke regio in Nederland, gekenmerkt door mooie natuur, een unieke cultuur en karakteristieke gebouwen. De prachtige gebouwen en monumenten die onze Achterhoek rijk is, verdienen het om vastgelegd en tentoongesteld te worden. Stadslab Doetinchem organiseerde daarom in samenwerking met (de 3D-werkgroep van) cultuurcentrum Gruitpoort het project Achterhoek in 3D. De mooiste gebouwen van de Achterhoek worden in 3D geprint en tentoongesteld in de openbare ruimte. De Achterhoekse gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk nomineerden ieder vijf unieke gebouwen en monumenten uit de gemeente.

De Gemeente Bronckhorst had o.a. ons heiligenbeeldenmuseum hiervoor genomineerd.

Inwoners en liefhebbers van de Achterhoek konden hierop stemmen. We zijn vierde van Bronckhorst geworden met 94 stemmen.

Donateursaktie

In het laatste kwartaal van 2016 zijn we gestart met het werven van nieuwe donateurs. Vele vrijwilligers hebben zich ingezet om te proberen het donateurs-bestand weer op het oude niveau te krijgen. Op dit moment hebben we er 47 bij voor een bedrag van € 1836,00. Een mooi resultaat.

We gaan nog door en zullen oud- donateurs die om onduidelijke reden in de afgelopen jaren zijn afgevallen opnieuw benaderen.

Het bestuur

Wensboom Kersttentoonstelling

In de wensboom kon iedereen een ster ophangen en daarop een wens vermelden. In deze Nieuwsbrief drukken we er enkele af.

Een bezoekje waard!

- **Zaterdag 20 mei**
Meimarkt de Werf te Vorden, met verkoop van religieuze artikelen
- **Maandag 5 juni**
2de Pinksterdag, museum geopend
- **Zondagmiddag 11 juni**
optreden van het uit 36 personen bestaand Weiland Ensemble uit Haarlem en Bloemendaal. Repertoire van Gregoriaans tot hedendaags.
- **Zaterdag 9 september**
Open Monumentendag, tevens dit jaar verkoopdag van religieuze artikelen, beelden etc.
- **Zondag 10 december**
Kerstfair Kranenburg.

We zoeken vrijwilligers!

Door diverse oorzaken haken vrijwilligers uit ons corps af. Dus wil je helpen ons mooie museum in stand te houden, meld je aan bij een van onze bestuursleden. Mailen naar info@heiligenbeeldenmuseum.nl kan ook.

Journaal vanaf 1 oktober 2016

- **Begin oktober**
Aftrek Donateursaktie.
- **22 oktober**
Gelderse Museumdag met een succesvolle verkoopdag, gehouden in het museum, waarop 150 bezoekers afkwamen.
- **Maandag 31 oktober**
Begin opruimen thematentoonstelling Iconen.
- **Zaterdag 5 november**
Allerheiligenuitje. Bezoek aan klooster Lievelede, Koptische kerk en 's middag Borculo, varen met de Berkelzomp en bezoek Lebbenbruggemuseum. Afsluiting met stampot-

tenbuffet bij 't Wapen van 't Medler.

- **Maandag 7 november**
Opbouw kerstgroepententoonstelling, verandering elektriciteit en vloer aanpassen zuidbeuk.

- **Maandag 21 november**

In onze klankbeeldruimte een van de lessen van de cursus van Rondleiden naar Begeleiden vooral gericht op jeugdeducatie.

- **Begin december**
800ste vriend op facebook, mevrouw Erica Vreeswijk uit Vorden.
- **Vrijdag 9 december**
Opening Kerstgroepententoonstelling, o.a. door Peter Diemer, van uit zijn uitgebreide verzameling werden topstukken in deze tentoonstelling getoond.

- **Zondag 11 december**
Deelname aan de Kerstfair Kranenburg, we kunnen er tevreden op terug kijken.

2017

- **Vrijdag 27 januari**
Overlijden van onze op een na oudste vrijwilliger John Willigers hij werd 89 jaar.
- **Woensdag 8 maart**
Overlijden Fredy Schmitz, een van onze eerste vrijwilligers.

150 jaar bestaan Kerkgebouw en 400 jaar Franciscanen in de Achterhoek

We schenken via de thematentoonstelling dit jaar aandacht aan de inwijding, 150 jaar geleden, van het kerkgebouw en 400 jaar Franciscanen in de Achterhoek o.a. via een nieuw klankbeeld.

De kerk is de oudst nog bestaande kerk van bouwmeester Pierre Cuypers en in 1867 ingewijd door mgr. Schaepman als Antonius van Paduakerk, genoemd naar één van de bekendste minderbroeders Franciscanen. Er is veel te zien over de tot standkoming van de kerk, documenten over de naamgeving, oude foto's, religieuze voorwerpen uit de kerk etc.

Vanaf het jaar 1901 vestigden de Franciscanen zich in het klooster op de Kranenburg en hebben van daaruit veel bijgedragen aan de geloofsverkundiging en de zorg voor de armsten. Er is dan ook speciaal aandacht voor Franciscus van Assisi en Antonius van Padua en ook wordt in het museum het leven van de kloosterlingen uitgebreid tentoongesteld.

Franciscus van Assisi

Franciscus is een van de bekendste heiligen. Hij werd in 1182 geboren in Assisi als zoon van een rijke lakenkoopman. In zijn jeugd was hij erg verkwistend en droomde ervan ridder te worden. Na een gevangenschap en ziekte ging hij in 1204 als bedelaar naar Rome en deed afstand van alle rijkdom. Hij hulde zich in kluizenaarsgewaad en liep zonder schoeisel. Hij stichtte de franciscaanse leefregel en de Orde der Franciscanen. Tijdens de Kruistochten naar Egypte bekeerde hij Mohammedanen tot het Christendom. Hij overleed op 4 oktober 1226 en in 1228 werd hij heilig verklaard.

In Vorden en omgeving is de Franciscaner Orde, die gekenmerkt wordt door eenvoud, boetedoening en optimisme altijd aanwezig geweest. Franciscus is patroon van de armen,

blinden, kooplieden en milieubeschermers. Zijn sterfdag is tevens Werelddierendag.

Antonius van Padua

Antonius van Padua is de patroonheilige van onze kerk. Hij werd in 1195 te Lissabon geboren en wilde al op 15 jarige leeftijd monnik worden. Hij sloot zich aan bij de Orde der Franciscanen en ging naar Marokko om door middel van prediking en naastenliefde de Moren te bekeren. Hij belandde in Midden Italië en ging prediken in Zuid-Frankrijk en Noord-Spanje. Wonderen die aan hem zijn toegeschreven zijn het laten spreken van een pasgeboren kind, het preken voor ademloos luisterende vissen en het weer aanzetten van een afgehouden been. Vanwege dit laatste wonder wordt hij vaak aangeroepen als men iets verloren of kwijt is. Hij stierf in Padua, dat een geliefd bedevaartsoord is geworden.

400 jaar Franciscanen in de Achterhoek

Vanaf begin 1600 werd het katholieke geloof in dit gebied wederom getolereerd, al moest dat deels ook vanuit schuilkerken. In 1725 werd de schuurkerk aan de Bergkappeweg op de Kranenburg gebouwd. Vanaf plm. 1850 ontstonden de eerste plannen voor de bouw van een nieuwe kerk, uiteindelijk werd, 150 jaar geleden, de Antonius van Paduakerk ingewijd. Het Franciscanen klooster werd in 1901 gebouwd. Van hier uit trokken de broeders door de Achterhoek voor de hulp aan de armen en de verkondiging van het geloof.

Woonkamertje Franciscanen op de tentoonstelling

De tentoonstelling geeft een mooi beeld over de leefomstandigheden en hun werk, van de kloosterlingen en de attributen verbonden aan de geloofsverkundiging.

De thematentoonstelling wordt ondersteund door een prachtig nieuw klankbeeld.

